

Kurz vor der Vereinigung mit dem Vrbas bildet die Pliva, über ausgewaschene Nagelfluhwände, die von Epheu malerisch umrankt sind, in 6 bis 8 Armen einen etwa 30 M. hohen prachtvollen Wasserfall.

Asplenium viride HUDS., u. *Trichomanes* L. *Cystopteris fragilis* BERNH., *Erysimum panonicum* CR., u. *Corydalis ochroleuca* KOCH. waren hier hie u. da zu finden, während ich an der dem Falle gegenüber liegenden Bergwand in Menge *Polygala Murbeckii* DEGEN, *Myosotis sparsiflora* MIK. u. sehr vereinzelt *Orchis Simia* LAM. beobachtete.

Am nächsten Tage fand ich Zeit, noch eine flüchtige Excursion nach dem etwa 10 Km. von Jajze entfernten Jezero zu unternehmen, einem kleinen Ort mit mohamedanischer Bevölkerung, an der Pliva gelegen. Der Weg dorthin führt westlich von Jajze im Thale der Pliva aufwärts, an den beiden schönen Seen vorüber, die der Fluss hier bildet. Weiter gegen Jezero hin ist das linke Ufer des Flusses sumpfig, am Rande mit Schilf und *Cladium Mariscus* bewachsen und von ausgedehnten Sümpfen und sumpfigen Wiesen umgeben, auf welchen ich zahlreich *Liparis Loeselii* RICH. fand, meines Wissens neu für die bosnische Flora, in Gesellschaft von *Carex distans* L. u. *C. Hornschuchiana* H., *Menyanthes*, *Pedicularis palustris* L., *Aspidium Thelypteris* Sw., *Orchis lariflora* LAMK. u. *Scilla pratensis* W. K.

Letztere Art bemerkte ich um Jezero auch zahlreich auf höher gelegenen, trockeneren Wiesen; in Getreidefeldern viel *Conringia perfoliata* LINK. u. *Calepina Corvini* DESV.

Közli a ezímben megnevezett fajnak Boszníában a Jaize mellett levő Jezero (tó) partján történt felfedezését.

Apró közlemények. — Kleine Mitteilungen.

«Schollera paludosa var. nana» Baumg. EN. stirp. transs. I. p. 331.

A legújabb irodalmunk szerint az *Oryzococcus*-ok közül csak a *palustris*-t ismertük az országból. Mult év június havában azonban KOZMA DÉNES, a budapesti magvizsgáló állomás assistense meglátogatta az erdélyi flóratérület egyik igen érdekes pontját, a Kukojszás fellápot Tusnád fürdő közelében (Csikmegye). Egyéb érdekes lár-

Schollera paludosa var. *nana*» Baumg. EN. stirp. transs. I. p. 331.

Nach unserer neuesten Litteratur ist aus unserem Lande aus der Gattung *Oryzococcus* nur eine Art, *O. palustris* bekannt. Im Juni v. J. besuchte Herr DÉNES KOZMA, Assistent der K. ung. Samenkontrol-Station einen sehr interessanten Punkt des siebenbürg. Florengebietes, das Hochmoor «Kukojszás» bei Tusnád (Com. Csik). Nebst an-

növény között egy kis *Oryzococcus* fajt is hozott onnan, melynek karsú termete rögtön azt a gyantát ébresztette bennem, hogy az nem tartozhatik a mi közönséges fajunkhoz az *O. palustris*-hoz.

Alaposabban megvizsgálva a növényt, azt *O. microcarpus* TURCZ.-nak határoztam meg, mely véleményemet SIMONKAI professor is megerősítette, de egyttal arra is figyelmeztetett, hogy a növényt már BAUMGARTEN is megtalálta. BAUMGARTEN idézett művében valóban le is írta e növényt *Schollera paludosa* var. *nana* néven. Bár a leírás rövid, mégis elegendő ahoz, hogy a kérdéses növényre kétségkívül rá lehessen ismerni. BAUMGARTEN leírása 1816-ból való s megelőzi a TURCZANINOW-ét, melynek évszáma 1846. Ennek folytán ezen Észak-Európai és Szipériai érdekes kis növény *Oryzococcus, nanus* (BAUMG.) nevet fog viselni. föltéven, hogy azt az új wieni nomenclaturái szabályok megengedik.

UECHTRITZ R. «Die wichtigeren Ergebnisse der Durchforschung der schlesischen Phanerogamenflora» című 1876-ban megjelent művének 14-ik lapján szintén megemlékezik a BAUMGARTEN-féle *Oryzococcus* változatról s az erdélyi növény látása nélkül, tisztán csak a leírás után úgy véli, hogy az is a *O. microcarpus*-hoz tartozik. UECHTRITZ sejtelmét tehát KOZMA felfedezése illetőleg az én vizsgálatom igazolta.

deren interessanten Moorpflanzen brachte er eine kleine *Oryzococcus*-Art mit, deren schlanker Wuchs sofort den Verdacht erregte, dass sie nicht zu unserer gewöhnlichen Art, *O. palustris* gehören kann. Nach genauerer Untersuchung konnte ich feststellen, dass es *O. microcarpus* TURCZ. sei, in welcher Meinung mich Professor SIMONKAI bestärkte, mich aber zugleich aufmerksam machte, dass schon BAUMGARTEN diese Pflanze gefunden habe. Im genannten Werke BAUMGARTEN'S ist diese Pflanze tatsächlich unter d. Namen *Schollera palustris* var. *nana* beschrieben. Trotzdem die Beschreibung kurz ist, genügt sie doch, um die fragliche Pflanze mit Bestimmtheit erkennen zu können. Die Beschreibung BAUMGARTEN'S datiert v. J. 1816, sie ist also älter als jene TURCZANINOW'S aus d. J. 1846; in Folge dessen müsste diese interessante nord-europäische u. sibirische Pflanze — falls es die Wiener Nomenclatur-Regeln zulassen — den Namen *Oryzococcus nanus* (BAUMG.) führen. R. v. UECHTRITZ erwähnt in seinen «Wichtigeren Ergebnissen der Durchforschung der schlesischen Phanerogamenflora» (1876, p. 14) die BAUMGARTEN'SCHE *Oryzococcus*-Varietät u. vermutet — ohne die siebenb. Pflanze gesehen zu haben — nur aus der Beschreibung, dass sie zu *O. microcarpus* gehöre. Durch KOZMA'S Entdeckung resp. meine Untersuchung wird nun also die UECHTRITZ'SCHE Vermutung bestätigt.

Thaisz.

Hypnum arcuatum LINDB.

A «Revue Bryologique» 6-ik évf.-ban A GEHEEB egyik dolgozatában¹⁾ pár mohot közöl hazánk területéről, melyeket BARTH J. hosszúaszói lelkész gyűjtött volt. Eme hazánk moha florájának ismeretére nézve fontos adatokról az enumerációs munkákban megemlítést nem találunk.

Nehogy feledésbe menjen, ezélszerűnek találok az adatok felelevenítését.

Nem találjuk meg sem LIMPRICHT²⁾ sem HAZSLINSZKY³⁾ munkájában; valamint DEMETER⁴⁾ HAZSL. munkájáról szóló tanulmányában — felemlítve a GEHEEB idézett dolgozatában közölte: *Hypnum arcuatum* LINDB.⁵⁾ FRCT!-ot; erre vonatkozólag ezt írja GEHEEB⁶⁾:

«*Hypnum arcuatum* Lindb. M. J. Barth qui en a récolté de

A másik két fontos adatot DEMETER KÁROLY már id. kritikai közleményében⁷⁾ — felemlíté — amely a *Rhabdoweisia denticulata* (BRID.) BR. eur.-nak Hosszúaszó környékén *Schistostega osmundacea* BRID.-val való előfordulására vonatkozik.

Győrffy.

Im 6 ten Jahrg. der «Revue Bryologique» teilt A. GEHEEB in einer seiner Abhandlungen¹⁾ einige Moose aus Ungarn mit, welche J. BARTH, ev. Pfarrer in Langenthal, gesammelt hat. Diese für die Kenntniss der Moosflora von Ungarn sehr wichtigen Daten finden wir in keiner unserer Enumerationen erwähnt.

Damit sie nicht vergessen werden, halte ich ihre Erwähnung für notwendig.

Sowohl in LIMPRICHT'S²⁾, wie in HAZSLINSZKY'S³⁾ Werken, ebenso auch in DEMETER'S⁴⁾ Kritik über Letzteres finden wir das von GEHEEB in cit. Abhandlung mitgeteilte *Hypnum arcuatum* LINDB.⁵⁾ c. FRCT nicht.

Nach GEHEEB⁶⁾:

En fruits! — C'est également bons exemplaires près de Langenthal.»

Die 2 andern Daten, nämlich das Vorkommen von *Rhabdoweisia denticulata* und *Schistostega osmundacea* in der Umgebung von Langenthal erwähnt schon DEMETER in seiner cit. Abhandlung.⁷⁾

Győrffy.

1) A. GEHEEB: «Notes sur quelques mousses rares ou peu connues» Revue Bryol. No 6. 6e Année, 1879.

2) LIMPRICHT: Laubmoose III. Bud pp. 500—501.

3) HAZSLINSZKY Magy. birod. mohf. pp. 245—270.

4) DEMETER K. «A Magyar birodalom mohdórája» Tanulmány. — KANITZ: Magyar Növénytan Lapok X. évf. p. 112.

5) = *Hypnum Lindbergii* (LINDB.) Mitten.

6) GEHEEB l. c. p. 83.

7) DEMETER l. c. Magy. Növ. Lapok. X. évf. p. 111.

Plagiopus Oederi. (GUNN.) BRID. CFRCT. (syn. *Bartramia Oederiana* Sw.)

a természeti szépségekben gazdag sztraczenai völgynek árnyékos, nedves, mészsíkláin, igen otthonos, elterjedt. Közel a sztraczenai szikla-kapuhoz hatalmas nagy gyepeket gyűjthetünk a *Distichium capillaceum* (Sw.) Bryol. eur. cfrct.-ból (1904. VIII/27.)

ist an den schattigen, feuchten Kalkfelsen des an Naturschönheiten so überaus reichen Sztraczenaer Tales sehr verbreitet. In der Nähe des Felsentores können wir ausgebreitete grosse Rasen von *Distichium capillaceum* (Sw.) Bryol. eur. sammeln. (1905. 27/VIII.)

Győrfly.

Pterygoneurum cavifolium (EHRH.) JUR. cfrct.

Leibicz és Ménhárd (Szepesm.) között árkok száraz oldalán bőven. (1905. jul.)

A M.-Tátra környékén nem közönséges (l. Hazslinszky Éjsz. Magyarh. lombmohai közlemények IV. kötet p. 432).

zwischen Leibicz und Ménhárd (Com. Szepes) an trockenen Lehnen der Gräben häufig. (1905. Juli.)

In der Umgebung der Hohen Tátra nicht gemein.

Győrfly.

Hazai botanikai dolgozatok ismertetése.*

Referate über ungarische botan. Arbeiten.**)

Pax Nándor: A gánóczi kövült növényzet. Növt. Közl. IV. 3. füzet 89—95. old.

A dolgozat első részében SCHERFEL, STAUB s a saját kutatásai alapján általánosságban tárgyalja a gánóczi tufa növényi zárványait, táblázatban felsorolja az eddig talált fajok neveit, majd áttér a gánóczi flóra

F. Pax: Die fossile Flora von Gánócz bei Poprád. Beiblatt z. d. «Növénytani Közl. IV. Heft 3 p. 19—59.

Der erste Teil der Arbeit enthält eine allgemeine Schilderung der Pflanzeneinschlüsse des gánóczer Tuffes nach SCHERFEL's, STAUB's u. des Verf. eigenen Untersuchungen; die Namen der bisher dort gefundenen Arten werden in übersichtlicher Weise (tabellarisch) aufgezählt, sodann

*) Tisztelettel felkérjük a t. szaktársakat, hogy megjelent b. dolgozataikat ismertetés céljából szerkesztőségünkhez (Budapest, VI., Városligeti fasor 20/b) beküldeni sziveskedjenek.

**) Wir ersuchen unsere geehrten Herren Fachgenossen um Einsendung ihrer neu erschienenen Arbeiten behufs Referates an die Redaction des Blattes Budapest, VI., Városligeti fasor 20/b).

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1905

Band/Volume: [4](#)

Autor(en)/Author(s): Thaisz Lajos von, Györfy Stephan [István]

Artikel/Article: [Apró közlemények. - Kleine Mitteilungen. 337-340](#)